

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

Έδρα: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Βασ. Σοφίας 22, 106 75 Αθήνα, τηλ. 213 213 9556
www.chae.gr, e-mail: chael884@gmail.com
<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/deltion>
<http://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/chaе>
<http://ebooks.epublishing.ekt.gr/index.php/chaе>

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 2018
Αρ. Πρωτ.: 567

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

**για το 39ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης
Αθήνα, Μάιος 2019**

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Οργανωτική Επιτροπή:
Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου, Ιωάννα Μπίθα, Αγγελική Κατσιώτη,
Αναστασία Δρανδάκη και Παγώνα Παπαδοπούλου

Το 39ο Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα κατά τον μήνα Μάιο, 2019. Οι ακριβείς ημερομηνίες θα ανακοινωθούν σε προσεχή εγκύκλιο.

Ειδικό θέμα ημερίδας του 39ου Συμποσίου της ΧΑΕ (Μάιος 2019)

***Ιδεολογική και πολιτισμική πρόσληψη του Βυζαντίου
από τους άλλους λαούς (7ος-15ος αιώνας)***

Το ειδικό θέμα: *Ιδεολογική και πολιτισμική πρόσληψη του Βυζαντίου από τους άλλους λαούς (7ος-15ος αιώνας)*, που θα απασχολήσει το 39ο Συμπόσιο της ΧΑΕ κατά τη μία από τις τρεις ημέρες της διάρκειάς του, αποτελεί διαλογική συνέχεια του ειδικού θέματος του 38ου Συμποσίου (Μάιος 2018): *Αναζητώντας τη θέση του «άλλου» στο Βυζάντιο*, στο οποίο ερευνήθηκε το αποτύπωμα του αλλόφυλου/αλλόθρησκου στον

υλικό πολιτισμό και στην καλλιτεχνική παραγωγή του Βυζαντίου. Το ειδικό θέμα του 39ου Συμποσίου θα επιδιώξει να συμπληρώσει το δίπτυχο μέσα από τη διερεύνηση της εικόνας του Βυζαντίου και της ιδεολογικής και πολιτισμικής πρόσληψής της από τους άλλους και ιδιαίτερα από τους όμορους λαούς –Σλάβους, Ρώσους, Γεωργιανούς, Αρμένιους, Σελτζούκους και Οθωμανούς Τούρκους, Άραβες, Νορμανδούς, Σκανδιναβούς, Βενετούς, Γενουάτες, Φράγκους και άλλους σταυροφορικούς λαούς κ.ά.

Χάρη στη στρατιωτική, διπλωματική και πολιτισμική υπεροχή της, η Βυζαντινή αυτοκρατορία λειτούργησε διαχρονικά ως πρότυπο μίμησης και σημείο αναφοράς για ξένους λαούς. Η ακτινοβολία αυτή της οικουμενικής μοναδικότητας, που υπήρχε στα χρόνια της μεγάλης ακμής (843-1071), μειώνεται σταδιακά με τη στροφή των ευρωπαϊκών κρατών της Δύσης προς την Ανατολή (1071-1204), χωρίς ωστόσο αυτό να γίνει απόλυτα αντιληπτό από τη δυναστεία, τους αξιωματούχους, τους οικονομικά δυνατούς και τους ανθρώπους του πνεύματος στις δύσκολες συνθήκες της τελευταίας περιόδου (1204-1453).

Στόχος του ειδικού θέματος του Συμποσίου, ως συνέχεια της περυσινής αναζήτησης, είναι να ερευνήσει την αντανάκλαση της πολιτιστικής και πολιτικοοικονομικής εικόνας της Βυζαντινής αυτοκρατορίας στους ομόδοξους, ετερόδοξους και αλλόθρησκους λαούς με τους οποίους έρχεται σε επαφή από τον 7ο αιώνα έως την Άλωση του 1453.

Ειδικότερα, θα εξεταστούν τεκμήρια του υλικού πολιτισμού και εκφάνσεις της καλλιτεχνικής παραγωγής των λαών αυτών με αναφορά στο Βυζάντιο. Στόχος είναι να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση της εικόνας που έχουν οι άλλοι λαοί για τη βυζαντινή πολιτεία, τη βυζαντινή οικονομία, τη βυζαντινή τεχνολογία, τη βυζαντινή κοινωνία και την πολιτιστική και πολιτισμική έκφρασή της.

Εκτός από τις εισηγήσεις, τις οποίες θα αναθέσει η Οργανωτική Επιτροπή σε επιστήμονες με σχετική εξειδίκευση, θα γίνουν την ίδια ημέρα και συναφείς με το θέμα ανακοινώσεις.

Θεματικές του Συμποσίου θα μπορούσαν να αποτελέσουν:

- Η πρόσληψη του Βυζαντίου από τους άλλους και ιδιαίτερα από τους όμορους λαούς και η λειτουργία του ως προτύπου. Το φαντασιακό Βυζάντιο από την πλευρά των άλλων και ιδιαίτερα των όμορων λαών (παρουσίαση ανά περίοδο και ανά περιοχές με αναφορά στις αντίστοιχες γραπτές πηγές και έργα, π.χ. τίτλοι αξιωμάτων, νομοθεσία, θεία λειτουργία, νομίσματα, σφραγίδες, αγιολογία κ.τ.λ.).

- Χορηγοί (κοινωνικά στρώματα, ηγεμόνες, άρχοντες, λαϊκοί, εκκλησιαστικοί) εμφάνιση/ενδύματα, επιγραφικές μαρτυρίες.
- Βυζαντινές επιδράσεις/απηχίσεις στην τυπολογία και τη μορφολογία των μνημείων των άλλων και ιδιαίτερα των όμορων χωρών (πολεοδομία, κοσμική αρχιτεκτονική, ναοδομία, ταφική αρχιτεκτονική, αρχιτεκτονική γλυπτική).
- Βυζαντινές αναζητήσεις/ανιχνεύσεις στη ζωγραφική έκφραση των άλλων και ιδιαίτερα των όμορων χωρών (εικονογραφικά και διακοσμητικά θέματα, τρόποι ζωγραφικής, ζωγράφοι/συνεργεία και παραγγελίες).
- Βυζαντινά πρότυπα και απηχίσεις στον υλικό πολιτισμό, σε έργα καθημερινότητας και σε έργα πολυτελείας και τεχνολογίας των άλλων και ιδιαίτερα των όμορων χωρών (κεραμική, εργαλεία, μεταλλοτεχνία-σκεύη-κοσμήματα-οπλισμός κ.ά.).

Η γλώσσα του Συμποσίου είναι η ελληνική.

Ξένοι ομιλητές μπορούν να μιλήσουν σε αγγλική ή γαλλική γλώσσα.

Οι ανακοινώσεις του 39ου Συμποσίου της ΧΑΕ, τόσο οι ελεύθερες όσο και της ημερίδας, θα πρέπει να είναι πρωτότυπες και να αποτελούν ουσιαστική συμβολή στην επιστήμη. Η διάρκειά τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15 λεπτά της ώρας. Τα θέματα των ανακοινώσεων πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης. Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν θα γίνονται δεκτές ανακοινώσεις των οποίων το περιεχόμενο αναφέρεται σε μνημεία νεότερα του 1830. Αποκλείεται η περίπτωση της συμμετοχής με δύο ανακοινώσεις, ακόμα και εάν η μία από αυτές είναι σε συνεργασία με άλλον ομιλητή. Σημειώνεται ότι κατά την κατάθεση της αίτησης συμμετοχής θα πρέπει να δηλωθεί εάν η ανακοίνωση αφορά το ειδικό θέμα ή εντάσσεται στις ελεύθερες ανακοινώσεις.

Λόγω του μεγάλου αριθμού αιτήσεων συμμετοχής στο Συμπόσιο της ΧΑΕ, το Διοικητικό Συμβούλιο ενθαρρύνει τους ενδιαφερόμενους, κυρίως όσοι σκοπεύουν να παρουσιάσουν ανασκαφές, αναστηλωτικά έργα και συντήρηση μνημείων και έργων τέχνης, να χρησιμοποιήσουν τον εναλλακτικό τρόπο παρουσίασης των ανακοινώσεών τους με τη μορφή αναρτημένων πινακίδων. Οι συμμετέχοντες θα αναλάβουν τη διαμόρφωση και υλοποίηση των πινακίδων, διαστάσεων 60×85 εκ.

(A1), ενώ την ανάρτησή τους σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο θα αναλάβει η Οργανωτική Επιτροπή. Οι πινακίδες θα πρέπει να παραδοθούν στην Οργανωτική Επιτροπή το πρωί της παραμονής της έναρξης του Συμποσίου. Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα προβλεφθεί χρόνος για την παρουσίαση των θεμάτων στο ακροατήριο. Σημειώνεται ότι κατά την κατάθεση της αίτησης συμμετοχής θα πρέπει να δηλωθεί εάν αφορά ανακοίνωση με τη μορφή αναρτημένης πινακίδας.

Όπως και στα προηγούμενα Συμπόσια, προβλέπεται η έγκαιρη δημοσίευση περιλήψεων των εισηγήσεων, των ανακοινώσεων και των αναρτημένων πινακίδων. Η δημοσίευση αυτή έχει τον χαρακτήρα της πρώτης παρουσίασης με σκοπό την προκαταρκτική ενημέρωση. Μαζί με τη δήλωση συμμετοχής οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να στείλουν την περίληψη της ανακοίνωσής τους χωρίς υποσημειώσεις ή βιβλιογραφία, στην οποία μπορούν να ενταχθούν μόνον μικρά γραμμικά σχέδια, ακολουθώντας τις παρακάτω προδιαγραφές:

- Το όνομα (επίθετο, βαπτιστικό), η ιδιότητα και ο φορέας εργασίας του ομιλητή, καθώς και ο τίτλος της ανακοίνωσης θα προηγούνται με κεφαλαία γράμματα, στα ελληνικά και αγγλικά.
- Το κείμενο της ελληνικής περίληψης δεν πρέπει να περιλαμβάνει λιγότερες από 250 λέξεις και οπωσδήποτε όχι περισσότερες από 400 λέξεις.
- Μια σύντομη περίληψη έκτασης π. 100 λέξεων στα αγγλικά.
- Στις περιπτώσεις που εντάσσονται 1 ή 2 μικρά γραμμικά σχέδια, τα οποία πρέπει να κατατεθούν και σε ψηφιακή μορφή, τότε τα κείμενα (ελληνικά και αγγλικά) δεν πρέπει να έχουν συνολικά λιγότερες από 350 λέξεις.
- Γραμματοσειρά: Times New Roman, 12', διάστιχο 1,5.
- Στο τέλος της περίληψης να δηλώνεται η ηλεκτρονική και η ταχυδρομική διεύθυνση του ομιλητή, καθώς και ένα τηλέφωνο επικοινωνίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας και ειδικότερα η Οργανωτική Επιτροπή του 39ου Συμποσίου της ΧΑΕ επιφυλάσσεται να προτείνει αλλαγές ή να αποκλείσει ανακοινώσεις οι οποίες:

- δεν άπτονται των πεδίων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής αρχαιολογίας και τέχνης
- δεν πληρούν τις προϋποθέσεις πρωτοτυπίας και συμβολής στην επιστήμη

- περιλαμβάνουν προσωπικές επιθέσεις
- κατατίθενται εκπρόθεσμα

Οι δηλώσεις συμμετοχής μαζί με τις περιλήψεις θα πρέπει να σταλούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση της ΧΑΕ: chae1884@gmail.com.

Δηλώσεις συμμετοχής συνοδευόμενες από τις περιλήψεις θα γίνονται δεκτές έως και την Τρίτη 5 Μαρτίου 2019.

Η Πρόεδρος
Μαρία Παναγιωτίδη-Κεσίσογλου

Η Γενική Γραμματέας
Ιωάννα Μπίθα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Γραμματεία του Συμποσίου της ΧΑΕ: Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, κα Ιωάννα Μπαλλά, Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή, 10:00-15:00, τηλ. 213 213 9556.

Η αξία του τεύχους με το πρόγραμμα και τις περιλήψεις των ανακοινώσεων του Συμποσίου έχει ορισθεί στο ποσό των 15 €.

Η συνδρομή των μελών της ΧΑΕ για το 2019 έχει ορισθεί στο ποσό των 30 €. Η καταβολή της συνδρομής μπορεί να γίνεται κατά τη διάρκεια του Συμποσίου.

Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα πωλούνται οι εκδόσεις της ΧΑΕ με έκπτωση 40%.

Για την εγγραφή στον ηλεκτρονικό κατάλογο αποδεκτών της ΧΑΕ, παρακαλούμε να στείλετε σχετικό μήνυμα στο: chae1884@gmail.com